

COMPANIA DE APĂ ARAD S.A.

Strada Sabin Drăgoi 2-4 Arad, Județul Arad România, cod postal 310178

CIF/CUI: RO 1683483, ORC: JO2/110/21.02.1991

Capital vărsat și subscris: 9.659.000 Lei

IBAN: RO72 RNCB 0015 0061 5684 0001 - BCR

tel: +40 257 270 849
+40 257 270 843
fax: +40 257 270 981
apacanal@caarad.ro
www.caarad.ro
program între 8:00 - 16:00**COMPARTIMENTUL CONTROL FINANCIAR
DE GESTIUNE**Vizat,**COMPANIA
DE APĂ ARAD
S.A.**
C.I.F. RO 1683483
ARAD

NOTĂ DE CONSTATARE

Încheiată azi 24.02.2020

Subsemnatul Gurban Marius Dorin, controlor gestiune,

Prezenta notă de constatare sintetizează rezultatul verificării întocmirii bugetului de venituri și cheltuieli al SC Compania de Apă Arad SA pentru anul 2020.

Baza legală pentru efectuarea prezentei verificări este: **Ordinul nr. 3818/30.12.2019 privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia și Hotărârea de Guvern nr. 1151/2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune.**

Scopul verificării:

Scopul verificării este respectarea prevederilor legale în fundamentarea proiectului bugetului de venituri și cheltuieli la Compania de Apă Arad SA.

Modul de abordare a verificării:

S-a verificat în detaliu Raportul bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2020, Anexa 1. Bugetul de venituri și cheltuieli, Anexa 2. Detalierea indicatorilor economico – financiari prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli și repartizarea pe trimestre a acestora, Anexa 3. Gradul de realizare a veniturilor totale, Anexa 4. Programul de investiții, dotări și sursele de finanțare, Anexa 5. Măsuri de îmbunătățire a rezultatului brut și de reducere a plăților restante și Notele de Fundamentare care au stat la baza întocmirii anexelor la buget.

Constatări:

Reguli generale privind întocmirea bugetului de venituri și cheltuieli.

La estimarea indicatorilor economico – financiari pentru anul 2020 s-a avut în vedere în principal nivelul preliminar al acestora din anul 2019.

Indicele de creștere al cheltuielilor totale cuprinse în BVC se situează cu 105,32% peste nivelul preliminar pentru anul 2019, în timp ce veniturile totale cresc cu 105,33%, acesta este efectul majorării în anul 2020 a unor cheltuieli cum sunt: cheltuielile privind stocurile, respectiv cheltuielile cu materiile prime și, a cheltuielilor cu energia electrică care se estimează că vor crește atât datorită majorării tarifelor de furnizare a energiei electrice cât și datorită creșterii consumului. Alte componente în creșterea cheltuielilor sunt cheltuielile de personal, ca urmare a modificărilor legislative, cheltuielile cu redeventa și cheltuielile cu amortismentul .

Fundamentarea veniturilor

Veniturile cuprinse în BVC a anului 2020 sunt estimate în valoare totală de 99.026 mii lei din care:

- Venituri din exploatare 98.321 mii lei
- Venituri financiare 705 mii lei

Aceste venituri totale sunt estimate la un nivel previzionat care reprezintă un indice de creștere de 105.33% față de nivelul preliminar pentru anul 2019.

În anul 2018 veniturile totale realizate de companie au fost de 97,49%, iar în anul 2019 acestea au fost de 100,80%. Ținând cont de realizările anilor precedenți nu a fost necesar ca veniturile estimate pentru anul 2020 să fie limitate la nivelul realizărilor anului precedent, conform Art. 9 pct. (2) din Ordonanța 26/2013 actualizată.

Veniturile din exploatare cuprinse în BVC anului 2020 reprezintă:

- Venituri din activitatea de bază apă și canal	92.608 mii lei
- Venituri din alte activități	1.681 mii lei
Total cifră de afaceri	94.289 mii lei
- Venituri din producția de imobilizări	3.365 mii lei
- <u>Alte venituri din exploatare</u>	<u>666 mii lei</u>
TOTAL venituri din exploatare	98.320 mii lei

Dimensionarea veniturilor din activitatea de apă și canalizare s-a făcut în funcție de producția fizică estimată a se realiza în anul 2020 și tarifele estimate a se practica în acest an.

Tariful la apa fiind în 2020 de 3,59 lei/mc, si se preconizeaza o crestere la 4.15 lei/mc, incepand cu luna august 2020, la canal menajer tariful este de 3,79 lei/mc si se preconizeaza o crestere la 4.0 lei/mc, incepand cu luna august 2020 , iar la canal pluvial tariful este în 2020 de 1,54 lei/mc.

Veniturile din alte activități sunt venituri ale serviciilor suport ale companiei. Aceste servicii au fost înființate pentru a deservi activitatea de bază, dar ele execută și prestări externe pe bază de comandă sau contract. Aceste venituri au fost estimate în funcție de contractele pe care compania le are încheiate cu diverși beneficiari sau în baza unor estimări făcute în urma veniturilor realizate în anii precedenți.

Veniturile din producția de imobilizări reprezintă contravaloarea lucrărilor de investiții executate în regie, ele fiind cuprinse în programul de investiții finanțate din IID.

Alte venituri sunt cele din penalizări și amortizări și alte venituri. Veniturile din penalități cuprind în cea mai mare parte penalitățile aplicate antreprenorilor din programul POS Mediu .

Fundamentarea cheltuielilor

Cheltuielile din exploatare totale cuprinse în BVC sunt de 98.374 mii lei iar cele financiare 1400 mii lei.

Dimensionarea cheltuielilor incluse în BVC s-a făcut astfel:

- Cheltuielile cu energia electrică și apa captată și evacuată s-au calculat în funcție de cantitățile de apă distribuită și colectată cuprinse în venituri, consumurile specifice de energie electrică și pierderile de apă înregistrate pe rețele și în procesul tehnologic și tarifele care vor fi practicate de furnizorul de energie electrică și Administrația Apele Române în anul 2020.
- Costurile cu materialele s-a determinat în funcție de consumurile anului precedent pentru activitatea de apă și canalizare și eventuale costuri suplimentare care apar în anul 2020, iar pentru activitatea de investiții și reparații determinarea acestora s-a făcut în funcție de volumul de lucrări programat a se realiza în anul 2020 și procentul reprezentând materialele realizat în anul 2019 pentru anumite categorii de imobilizări.
- Costurile cu combustibilul s-a calculat în funcție de numărul de utilaje și mijloace de transport existente.
- Pentru toate costurile care au rezultat din calcule în funcție de anumiți parametrii compania a întocmit și prezentat note de fundamentare.
- Cheltuielile materiale care nu s-au putut determina prin calcule matematice au fost estimate în funcție de realizările anului precedent, în funcție de contractele încheiate sau în funcție de obligațiile asumate de companie prin Contractul de Delegare de Gestiune (redevența).

Un capitol aparte în buget îl reprezintă cheltuielile cu personalul. Cheltuielile cu personalul au fost astfel dimensionate încât să se respecte obiectivele de politică salarială stabilită prin legea anuală a bugetului de stat.

Numărul de personal: Pentru anul 2020 s-a prevăzut un număr mediu de personal, acesta fiind de 783,50 persoane .

Există o creștere a cheltuielilor cu personalul ca efect al următorilor factori: aplicarea HG 935/2019 privind salariul minim brut pe țară garantat în plată, care a crescut de la 2080 lei la 2.230 lei începând cu 1 ianuarie 2020, iar pentru persoanele cu studii superioare, salariul minim brut este de 2.350 lei.

Menționez că efectul celor prezentate mai sus a dus la o scădere a cheltuielilor cu personalul față de prevederile anului anterior cu 1,25%.

Calculul fondului de salarii aferent anului 2020 s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii Bugetului de Stat nr. 5 /2020.

În conformitate cu prevederile art. ART. 62

(1) Pentru anul 2020, operatorii economici cărora li se aplică prevederile art. 9 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare, pot prevedea, în bugetul de venituri și cheltuieli, majorarea cheltuielilor de natură salarială față de nivelul planificat în ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale, astfel:

a) operatorii economici care au depășit nivelul plăților restante programate pentru finele anului 2019 pot majora cheltuielile de natură salarială în limita creșterii câștigului mediu brut lunar pe salariat care nu poate depăși 80% din indicele de creștere a productivității muncii calculate în unități valorice sau fizice, după caz, cu condiția reducerii plăților restante realizate la finele anului 2019 într-un quantum de minimum 30%;

b) operatorii economici care nu au depășit nivelul plăților restante programate pentru finele anului 2019 pot majora cheltuielile de natură salarială cu condiția ca în anul 2020 să nu programeze plăți restante, iar dacă programează, să prevadă reducerea acestora față de nivelul planificat al anului precedent cel puțin cu nivelul indicelui de creștere a câștigului mediu brut lunar pe salariat recalculat conform alin. (2).

(2) Pentru determinarea creșterii câștigului mediu brut lunar pe salariat, prevăzută la alin. (1), nu se iau în calcul următoarele cheltuieli:

- a) sumele reprezentând creșteri ale câștigului mediu brut pe salariat datorate majorării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și alte cheltuieli de natură salarială, numai pentru personalul care intră sub incidența acestor reglementări;
- b) sumele reprezentând creșteri ale cheltuielilor de natură salarială aferente reîntregirii acestora, pentru întregul an 2020, determinate ca urmare a acordării unor creșteri salariale sau/și a creșterii numărului de personal în anul 2019.

(3) Pentru determinarea productivității muncii, prevăzută la alin. (1) lit. a), în vederea stabilirii indicelui de creștere a acesteia, veniturile din exploatare se ajustează după cum urmează:

- a) veniturile totale din exploatare se diminuează cu sumele primite de la buget și, după caz, cu veniturile din exploatare obținute ca urmare a unor situații sau activități conjuncturale și care nu se mai regăsesc fie în anul precedent, fie în anul curent;
- b) veniturile din exploatare ale anului precedent, determinate pe baza prețurilor / tarifelor stabilite prin acte normative / administrative, pentru comparabilitatea productivității muncii, vor fi recalculat folosind prețurile utilizate pentru determinarea veniturilor din exploatare ale anului curent, în cazul în care are loc o scădere a prețurilor/tarifelor.

(4) Indicele de creștere a câștigului mediu brut lunar pe salariat și a productivității muncii calculate în unități valorice sau fizice, după caz, se determină prin raportarea nivelului programat al anului 2020 la nivelul realizat al anului 2019.

(5) Operatorii economici care se încadrează în prevederile alin. (1) vor evidenția distinct sumele prevăzute la alin. (2) și (3), precum și indicatorii recalculați conform acestor sume, în anexele de fundamentare ale bugetului de venituri și cheltuieli.

(6) La determinarea cheltuielilor de natură salarială se va ține seama și de necesitatea respectării nivelului indicatorilor de performanță rezultați din planurile de administrare elaborate conform prevederilor legale.

Fondul de salarii calculat pentru anul 2020 este de 46.587 mii lei fiind calculat în funcție de numărul de personal necesar pentru desfășurarea activității în condiții de siguranță a sistemelor de alimentare cu apă și realizarea programului de investiții și reparații cuprinse în buget la capitolul venituri.

Fondul de salarii calculat conform celor menționate mai sus va fi suportat astfel:

1. Cheltuieli de exploatare :46.567 mii lei
2. Din devizele generale ale lucrărilor
de investiții pentru personalul de
supraveghere :578 mii lei
3. Cheltuieli cu salariile aferente
personalului din cadrul biroului
UIP-POIM :1.016 mii lei

(Cheltuieli neeligibile din pozițiile din Planul de Investiții destinate programului POIM).

4. Cheltuieli cu salariile aferente
personalului din cadrul biroului

UIP-INTRREG RO- HU:.....436 mii lei

TOTAL:.....48.597 mii lei

Facem mențiunea că fondul de salarii calculat conform prevederilor de mai sus asigură salarul minim prevăzut de HG.935/2019.

Profitul: Profitul brut prevăzut în BVC va fi de 652 mii lei iar profitul rămas după plata impozitului pe profit este de 485 mii lei.

Repartizarea profitului brut contabil se va face în conformitate cu prevederile OG 64/2001 privind repartizarea profitului la Societățile Naționale, Companiile Naționale și Societățile Comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la Regiile Autonome, aprobate cu modificări prin Legea 769/2001 și a procedurii proprii privind repartizarea profitului.

Repartizarea profitului prezentat în NF 96 se va face astfel:

- 10% din profitul net se repartizează pentru partea de participare la profit a tuturor salariatilor	0 mii lei
- 50% din profitul net se repartizează la dividende	243 mii lei
- diferența rămasă nerepartizată se va repartiza pentru surse proprii de finanțare	242 mii lei

Activitatea de reparații și investiții

Surse

	Valoare (mii lei)
Disponibil început an	21.301
Surse proprii	18.417
Consiliile Locale POIM	713
Fonduri de coeziune POIM	34.788
Contribuția Bugetului de Stat	12.496
Cofinanțare POIM	0
FEDER INTERREG RO-HU	3.189
Bugetul de Stat RO-HU	0
TOTAL	90.904

	Valoare (mii lei)
Rambursare credit	7.955
Dobânzi	1.612
Reparații, investiții IID si dotări	9.552
Cheltuieli neeligibile POIM	1.800
Cheltuieli neeligibile INTERREG RO-HU	1.820
Investiții POIM	48.599
Investiții INTERREG RO-HU	3.766
Disponibil sfârșitul perioadei inclusiv POIM si INTERREG RO-HO	15.800
Total	90.904

Constituirea și utilizarea fondului IID se propune a se face în conformitate cu prevederile Contractului de Delegare de Gestiune nr. 648/2009 încheiat între Compania de Apă Arad și Consiliul Județean Arad, precum și a prevederilor Ordonanței de Urgență nr.198/2005 actualizată privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene.

Detalierea lucrărilor de reparații și investiții pe unitățile administrativ - teritoriale este prezentată în NF 94.

Din datele prezentate în BVC pentru finanțarea investițiilor și reparațiilor menționate mai sus sunt asigurate sursele de finanțare pentru anul 2020.

Fundamentarea Bugetului de Venituri și Cheltuieli și propunerile de repartizare a profitului s-au făcut în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative:

- Ordonanța nr. 26/2013 actualizată, privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.
- Legea Bugetului de Stat nr. 5/2020
- Ordonanța de Urgență nr. 109/2011 actualizată, privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice
- Ordonanța nr. 64/2001 actualizată, privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome.
- Ordonanța de Urgență a Guvernului 198/2005 actualizată, privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene.

- Ordinul 3818/10.01.2020, privind aprobarea formatului și structurii bugetului de venituri și cheltuieli, precum și a anexelor de fundamentare a acestuia.

La fundamentarea Bugetului de Venituri și Cheltuieli s-au avut în vedere următoarele:

- a) elaborarea bugetului în condiții de eficiență
- b) respectarea politicii Guvernului și a Consiliului Județean Arad privind îmbunătățirea performanțelor economico – financiare ale Companiei de Apă Arad
- c) respectarea obiectivelor de politică salarială stabilite prin Legea anuală a bugetului de stat, respectiv Legea 5/2020
- d) respectarea criteriilor de performanță prevăzute în contractele de mandat stabilite în corelație cu strategia de administrare a Consiliului de Administrație
- e) programul de achiziții de bunuri și servicii este fundamentat pe baza posibilităților reale de plată ale companiei
- f) programul de reparatii, investiții și dotări este fundamentat în limita surselor legale de finanțare a acestora
- g) eliminarea tuturor factorilor care ar putea duce la înregistrarea de plăți restante.

La data întocmirii bugetului, compania nu a înregistrează plăți restante.

Din cele prezentate mai sus, rezultă următoarele: documentația supusă avizării Consiliului de Administrație cuprinde toate anexele prevăzute în Ordinul 3818/2020.

La fundamentarea cheltuielilor cuprinse în BVC au fost respectate prevederile Ordonanței 26/2013 actualizată și Legea Bugetului de Stat pe anul 2020.

Concluzii

Ținând seamă de cele prezentate mai sus, consider că au fost respectate prevederile legale privind fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli.

Propuneri

1. Programul de achiziții de bunuri și servicii pe care compania urmează să îl întocmească să fie fundamentat pe baza posibilităților reale de plată a acestora.
2. Execuția BVC să se facă în conformitate cu prevederile Art. 10 din Ordonanța 26/2013 actualizată.

GURBAN MARIUS DORIN
Controlor gestiune